

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนคาทอลิก

สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

นายอินทรีย์ บัวสมบุรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานพณ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-879-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17155893

A STUDY OF CURRICULUM DEVELOPMENT OF THE ENGLISH
SUBJECT IN CATHOLIC SCHOOLS UNDER THE
CATHOLIC EDUCATION COUNCIL
IN THAILAND

Mr. Insee Buasomboon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-879-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนคาทอลิก

สังกัดสภากาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

โดย

นายอินทรีย์ บัวสมบุรณ์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

..... อ.โรจน์ บุญสวัสดิ์ ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... จอห์น เดวิส ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

..... อ.อนุช ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรขอด)

อินทรีย์ บัวสมบุรณ์ : การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน
คาทอลิก สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (A STUDY OF CURRICULUM
DEVELOPMENT OF THE ENGLISH SUBJECT IN CATHOLIC SCHOOLS UNDER THE
CATHOLIC EDUCATION COUNCIL IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ใจทิพย์
เชื้อรัตนพงษ์, 237 หน้า. ISBN 974-583-879-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ
ในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย กลุ่มประชากรคือ ผู้บริหาร ครูวิชาการ
และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา และการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดทำหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร
โดยไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานก่อนการจัดทำ และไม่ได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร แต่กำหนด
เนื้อหาและกิจกรรมจากหนังสือเรียน วิธีการวัดผลและประเมินผลยึดระเบียบการประเมินผลการเรียนตาม
หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เป็นหลัก

การใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดเตรียมบุคลากรโดยการให้บุคลากรของ
โรงเรียนไปอบรม ดูงาน หรือลาศึกษาต่อ คาบเวลาที่กำหนดให้สอนมีความเพียงพอ จัดครูเข้าสอนได้ตรง
กับวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา มีการจัดห้องปฏิบัติการภาษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียน
เป็นศูนย์กลาง และสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำวัสดุหลักสูตร สื่อการสอนอยู่ในสภาพทันสมัย ใช้การ
ได้ดี แต่ไม่เพียงพอ โรงเรียนยังมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความสนใจของผู้เรียน จัดสอนซ่อม
เสริมทักษะด้านที่บกพร่องแก่ผู้เรียน และนิเทศติดตามผลโดยวิธีการสังเกตการสอนในชั้นเรียน

การประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการประเมินผลด้านการ
จัดการเรียนการสอน โดยการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงแผนการสอนของครู

ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ
ในกระบวนการจัดทำหลักสูตร ส่วนปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ได้แก่ ปัญหาจำนวนนักเรียนแต่ละห้องมีมาก
เกินไป พื้นฐานความรู้ของนักเรียนแตกต่างกันและสื่อการสอนไม่เพียงพอ สำหรับปัญหาการประเมินผล
การใช้หลักสูตรคือ ขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อผู้คิด.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C541987 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: : CURRICULUM DEVELOPMENT/ENGLISH SUBJECT/CATHOLIC SCHOOL
INSEE BUASOMBOON : A STUDY OF CURRICULUM DEVELOPMENT OF
THE ENGLISH SUBJECT IN CATHOLIC SCHOOLS UNDER THE CATHOLIC
EDUCATION COUNCIL IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
JAITIP CHUARATANAPHONG, Ph.D. 237 pp. ISBN 974-583-879-9

The purposes of this research were to study the state and problems of developing the curriculum of the English subject in Catholic schools under the Catholic Education Council in Thailand. The target populations were school administrators, academic teachers, English teachers. The instruments utilized for data collection were interview forms and questionnaire. Data was analyzed by using content analysis and percentage.

Research findings were as follows:

On producing curriculum of English subject, most schools established a curriculum development committee without analyzing fundamental information and identified objectives of the curriculum. The subject matter and the teaching-learning activities were based on the textbooks. The method of measurement and evaluation followed the evaluation regulation of the Elementary School Curriculum B.E. 2521

Regarding the English curriculum implementation, most schools prepared teachers by sending them to attend seminars; organizing visits to various interesting places which would broaden their knowledge; and encourage them to further their studies. The timetable arrangement was suitable for each teacher. Teachers were assigned to teach the subjects according to their majors. The sound laboratory was provided. Instructional activities were emphasized on the student-centered model. Budget to produce curriculum materials was supported. Instructional aids were up-to-date and appropriate but insufficient. The extra-curricular activities were provided in accordance with learners' interest. Remedial teaching for low-achievement students was organized before re-examination. Supervision and follow-up activities were conducted through class observation.

In evaluating the English curriculum implementation, most schools evaluated and measured it during the learning and teaching process. Then the lesson plans were improved using the evaluation results.

Problems in developing the curriculum of the English subject were found that concerning schools lacked knowledge and understanding in curriculum development process. Curriculum implementation was also seem difficulty for they were too many students in each class, students' academic background was also different and instructional media were insufficient. The problem relating to the evaluation of the English curriculum implementation was the lack of consistent and continuous operation.

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติกร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จและความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์
เชื้อรัตนพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข
และให้กำลังใจเสมอมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ประธานกรรมการ
และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด กรรมการ ในการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำ
แนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
ที่นี้
ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ใน
โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ที่กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัย
ครั้งนี้เป็นอย่างดี

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ผู้ให้กำเนิด ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และ
ส่งเสริมคุณธรรมต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน รวมทั้งภรรยาและบุตรสาว พี่น้องและ
เพื่อน ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยความอบอุ่นเสมอมา

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อินทรีย์ บัวสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	6
การนำเสนอผลการวิจัย	7
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร	8
การพัฒนาหลักสูตร	12
การจัดทำหลักสูตร	14
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	17
การวัดและประเมินผลการเรียน	21
การใช้หลักสูตร	23
การเตรียมบุคลากร	26
การจัดตารางสอน	28
การจัดครูเข้าสอน	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การจัดสถานที่	30
การจัดการเรียนการสอน	31
การจัดทำและใช้วัสดุหลักสูตร	33
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	37
การจัดสอนซ่อมเสริม	37
การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร	40
การประเมินผลการใช้หลักสูตร	41
หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ	43
จุดมุ่งหมายทั่วไปของโรงเรียนคาทอลิก	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
ประชากรและผู้ให้ข้อมูล	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การสร้างเครื่องมือวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล	54
ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากรผู้ให้ข้อมูล	56
ตอนที่ 2 สภาพการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ	67
ตอนที่ 3 ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	121
สรุปผลการวิจัย	122
อภิปรายผล	127
ข้อเสนอแนะ	136
รายการอ้างอิง	139
ภาคผนวก	144
ประวัติผู้เขียน	237

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้บริหาร 57
2	จำนวนและร้อยละของสถานภาพของครูวิชาการ 60
3	จำนวนและร้อยละของสถานภาพของครูผู้สอน 63
4	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดเตรียมบุคลากร 72
5	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดตารางสอน 75
6	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดครูเข้าสอน 79
7	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดสถานที่ 81
8	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดการเรียนการสอน 85
9	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดทำและใช้วัสดุหลักสูตร 89
10	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 94
11	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการจัดสอนซ่อมเสริม 97
12	จำนวนและร้อยละของการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในด้านการนิเทศและติดตามผล 99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	จำนวนและร้อยละของการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ..	102
14	จำนวนและร้อยละของปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ	109
15	จำนวนและร้อยละของปัญหาการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ	117

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย